

Valtuustoaloite ikäihmisten perhehoidon vahvistamiseksi

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 18.11.2025 tullut valtuustoaloite, jossa esitetään selvitettäväksi ikäihmisten perhehoidon vahvistamisen mahdollisuudet tukemaan ikäihmisten palvelujen kokonaisuutta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Pohteen alueella on ikäihmisten perhehoitajia noin 142, mukana luvussa on myös perhekotien perhehoitajat sekä ne perhehoitajat, joilla ei juuri tällä hetkellä ole aktiivisia toimeksiantosopimuksia voimassa. Perhekoteja ja kiertäviä perhehoitajia ei ole Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella joka kunnan alueella. Asiakkuuksia hoidetaan kuitenkin kuntarajojen yli, eli perhekoteihin voidaan tulla ympäristökunnista ja kiertävät perhehoitajat kulkevat useamman kunnan alueella. Kiertäviä perhehoitajia ikäihmisten perhehoidossa on koko Pohteen alueella noin 75. Osa perhehoitajista toimii päätoimisena perhehoitajana, osa toimii perhekodeissa sijaistavina perhehoitajina ja osa tekee satunnaisia käyntejä perhehoidettavien luokse. Perhekoteja on Pohteen alueella ikäihmisille 42.

Ikäihmisten perhehoidossa on Pohteella tehty vuoden 2025 aikana yhteensä 813 toimeksiantosopimusta. Luvussa on mukana lyhytaikaiset, osavuorokautiset ja pitkäaikaiset perhehoidon toimeksiantosopimukset.

Pohteen ikäihmisten ja vammaisten perhehoidossa työskentelee 2 ohjaajaa, joiden tehtävänä on rekrytoida, valmentaa ja tukea perhehoitajia sekä koordinoida ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon toimintaa koko Pohteen alueella. Ohjaajaresurssi on todettu riittämättömäksi ja sitä ollaan vahvistamassa kevään 2026 aikana.

Perhehoitajat valmennetaan perhehoidon ohjaajien toimesta. Valmennuksia on vuonna 2025 pidetty ikäihmisten perhehoitajille 2 ja vammaisten perhehoitajille 1.

Perhehoitajat tekevät työtä toimeksiantosopimukseen perustuen ja heille maksettava korvaus on palkkio, joka maksetaan toteutuneiden hoitopäivien mukaan. Hoitajissa ei ole suurta vaihtuvuutta. Satunnaisissa palveluntarpeissa ei voida aina varmistaa saman, tutun perhehoitajan saatavuutta. Perhehoitoa ei pääsääntöisesti voida toteuttaa akuuteissa palvelun tarpeissa. Perhehoidon kustannukset koostuvat asiakkaan palvelutarpeen mukaan, lisäksi kustannuksia kertyy perhehoidon tukityöstä, valmennuksista, työnohjauksista, koulutuksista yms.

Ikäihmisten palveluissa on tunnistettu tarve päivittää perhehoidon toimintaohjetta, sekä valmistella perhehoidon myöntämisen perusteita. Palkkioperusteita tulee tarkentaa tukemaan perhehoitoa hoidon ja huolenpidon eri luokkia, vaativuutta ja sitovuutta vastaaviksi.

Ikäihmisten perhehoidon koordinointia vahvistetaan, jotta perhehoidon kehittäminen ja laajentaminen mahdollistuu. Perhehoitoa kehitetään osana ikäihmisten palvelukokonaisuutta.

Saana Savela

Lastensuojelun lastenkotien ja erityispalveluiden päällikkö/perhehoidon keskus

Virpi Rääpysjärvi

Vastuualuepäällikkö, ikä- ja omaishoitokeskus

Mervi Koski

toimialuejohtaja, ikäihmisten palvelut

Leena Mämmi-Laukka

toimialuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, OYS-psykiatria